

สภาพปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ของวิทยาลัยเทคนิค

The problems in the implementation of internal quality assurance Technical College

ยุทธศิลป์ ชูมณี^{1*}
Youthasin Choumanee^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค 2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคและ 3) ศึกษาความเหมาะสมสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคกับการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ครูวิทยาลัยเทคนิคในเขตภาคเหนือตอนบน จำนวน 8 วิทยาลัย โดยศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษา ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคในด้านผู้ประเมินจากหน่วยงานต้นสังกัด ด้านคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาและด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัย ข้อเสนอแนะที่มีต่อการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งประกอบไปด้วยปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน วิธีการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูประจำการ เคยเข้าร่วมการอบรมการประกันคุณภาพการศึกษาร้อยละ 70 และเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการเพิ่มภาระงานร้อยละ 56.7 ผู้ที่ปฏิบัติงานประกันคุณภาพในวิทยาลัยแบบเต็มเวลานั้นส่วนใหญ่จะมีเพียง 1 คน และรับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นระยะเวลา 2 ปีเป็นส่วนใหญ่

¹ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิจัยและพัฒนาการศึกษา แขนงวิชาวิจัยและพัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบนิเทศ และประเมินผลการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

¹ Graduate student. Faculty of Education. Research and education. Fields of research and monitoring system for supervision and evaluation of education. Chiang Mai University.

* Corresponding Author: Tel. 087-1726788 E-mail: hs5hek@hotmail.com

ในภาพรวมการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคในภาพรวมในด้านมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติเป็นอย่างมาก และมีการปฏิบัติงานในด้านมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ยังเป็นประจำเช่นกัน

คำสำคัญ: สภาพปัญหา, การประกันคุณภาพภายใน, วิทยาลัยเทคนิค

Abstract

This research aims to study the problem in the quality of education in technical colleges. The worker in the quality of education in colleges and technical feasibility study for consistency of standards. Indicator of the quality of education within the University with the performance of their responsibilities. By collecting information from school administrators. Responsible for quality assurance. Teachers colleges in the north of the eight colleges aimed to study the quality of education in technical colleges, which consists of indicators used to assess the quality of education. The worker has to perform quality assurance within the University include the assessment of the agency. Guide to quality assurance and operational quality of college education with a suggestion to improve the quality of education in technical college, which includes the problems in the operation. How to fix the problem and other suggestions.

The researchers concluded that the majority of teacher respondents and 70 percent had participated in training, quality assurance, education and 70 percent agreed that the quality of education will increase the worker of 56.7 percent. And found that those who work full-time quality assurance in college, most have only one person is responsible for ensuring quality education for a period of two year, Mostly Overall, the quality of education within the university as a whole in terms of standard indicators that are consistent with the practice a lot. The performance of the standard indicators on a regular basis as well.

Keywords: problems, internal quality assurance, Technical College

ความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษานั้นเป็นการจัดการศึกษาในระดับหนึ่งที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551 ในมาตรา 4 นั้นได้ระบุว่า การอาชีวศึกษาหมายถึง กระบวนการศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี และนอกจากนั้นยังได้กล่าวถึง มาตรฐานการอาชีวศึกษาที่หมายความว่าข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพและมาตรฐานในการจัดการอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริมการกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผลและการประกันคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา (พรบ.การอาชีวศึกษา, 2551)

ซึ่งจากการศึกษารายงานการวิจัยแนวทางการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของประเทศ : กรณีศึกษาประเภทอุตสาหกรรมของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้อ้างถึงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนการจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนตามความต้องการของประเทศ พบว่า มีความต้องการกำลังคนระดับกลางหรือระดับปฏิบัติงานอยู่อีกมากโดยในภาคอุตสาหกรรมที่ยังขาดกำลังคนในระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิคที่มีสมรรถนะอีกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้จากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพ ก็ยังปรากฏว่าผู้ที่จบระดับ ปวช.ที่ออกไปทำงานมีจำนวนน้อย เพราะกว่าร้อยละ 90 นั้นได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและยังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ไม่เกี่ยวข้องกับความรู้อันเป็นระดับ ปวช.อีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) และจากรายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของประเทศ : กรณีศึกษาประเภทอุตสาหกรรมที่กล่าวมานั้นอาจจะขัดแย้งกับมาตรา 6 ของพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษาที่กล่าวถึงเป้าหมายการจัดการอาชีวศึกษาที่ว่าจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือระดับเทคนิคและระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

จากการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมาการประกันคุณภาพจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกซึ่งมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันอยู่ทั้งนี้ในการดำเนินการภายนอกนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติโดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย ซึ่งสถานศึกษาเองนั้นสามารถที่จะกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของผู้เรียนและสถานศึกษาอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน มีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาด้วย ทั้งนี้การประเมินคุณภาพการศึกษาในรอบสามด้านอาชีวศึกษานี้ สมศ.ได้กำหนดตัวบ่งชี้จำนวน 18 ตัวบ่งชี้ซึ่งครอบคลุมทั้ง 4 มาตรฐานตามที่กฎกระทรวงกำหนด ซึ่งได้ทำการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตัวบ่งชี้ ได้แก่กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรฐานการส่งเสริม (คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามด้านอาชีวศึกษา ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.2554, 2553, หน้า 1) ทั้งนี้แต่เดิมการประเมินคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพนั้นมีการประเมินจาก 2 หน่วยงาน ได้แก่การประเมินภายในจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ วิทยาการ เชิงกุล (2552) ได้กล่าวถึงการประเมินคุณภาพของสมศ. นั้นเน้นการประเมินในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพคือ ยังไม่มีการส่งทีมผู้เชี่ยวชาญไปสังเกตการณ์ กระบวนการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำที่ทัศนคติของอาจารย์ ความพึงพอใจของผู้เรียน ผู้ปกครองอย่างใกล้ชิดแบบที่บางประเทศเขาทำกัน แต่อย่างไรก็ตามการประเมินของสมศ. ก็ได้ข้อมูลที่จะสามารถนำไปวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบกับประสพการณ์ของข้อมูลอื่นๆ ได้บ้าง แต่ก็ควรที่จะวิเคราะห์อย่างซึ่งน้ำหนักในเชิงตระหนักถึงข้อจำกัดในการประเมิน จะได้เกิดความเป็นธรรมต่อผู้ที่ถูกประเมิน

นอกจากนั้นสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา, 2550) ยังได้รายงานถึงปัญหาและอุปสรรคของระดับอาชีวศึกษาว่า

สถานศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจ และยังไม่ได้นำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้ในการบริหารงานภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องและสถานศึกษาเอง ยังไม่สามารถที่จะรายงานผลการปฏิบัติงานที่เป็นรายงานผลการประเมินตนเองหรือ SAR ที่มีในรายงานผลการประเมินไม่ได้สะท้อนถึงระบบการประกันคุณภาพและการประเมินตนเองเพื่อการพัฒนา ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพเชียงรายได้เป็นหนึ่งในคณะกรรมการพิจารณามาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอาชีวศึกษา ในวันที่ 16 ธันวาคม 2553 ได้ข้อมูลว่ามาตรฐานที่ใช้อยู่นั้นมีความซ้ำซ้อนกับการปฏิบัติงานของอาจารย์ ซึ่งจะทำให้อาจารย์นั้นมุ่งเน้นแต่การจัดเตรียมเอกสารมากกว่าการมุ่งเน้นที่ผู้เรียนเท่าที่ควร นอกจากนั้นยังมีข้อเสนอว่า การประเมินนั้นควรที่จะทำการประเมินตามศักยภาพของผู้เรียนโดยไม่ควรใช้มาตรฐานเดียวกันในการประเมินผู้เรียนทั้งระบบและยังมีข้อเสนอถึงคุณภาพของผู้ประเมินว่า ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในนั้นกรรมการผู้ประเมินจะเป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งมากกว่าเป็นกรรมการที่มีความรู้ความสามารถในการตรวจประเมินอย่างเช่นกรรมการประเมินภายนอกที่กรรมการผู้ประเมินนั้นจะต้องผ่านการอบรมและทดสอบก่อนเข้าทำการประเมิน

จากที่กล่าวมานั้นจะเห็นว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นกระบวนการที่ประสานสอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งสถานศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งนี้ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพนั้นการดำเนินงานอาจจะไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเท่าใดนัก และอาจจะส่งผลต่อการดำเนินการของผู้ปฏิบัติซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยนั้นได้มุ่งศึกษาเฉพาะในส่วนของการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคอันจะได้ทราบถึงสภาพปัญหาการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคซึ่งจะได้นำไปใช้พัฒนาเป็นรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมวิทยาลัยเทคนิคต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคกับการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายในการให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิค อันประกอบด้วยผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา ครู เจ้าหน้าที่ จำนวน 10 ท่าน ใน 8 วิทยาลัยเทคนิค ประกอบด้วย

วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่ วิทยาลัยเทคนิคลำปาง วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย วิทยาลัยเทคนิคพะเยา วิทยาลัยเทคนิคน่าน วิทยาลัยเทคนิคลำพูน วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์ วิทยาลัยเทคนิคแพร่ รวมทั้งสิ้น 80 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และ แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 10 ข้อ เพื่อใช้ในการสอบถามถึงสภาพปัญหาในการดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค

2. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเทคนิค ความคิดเห็นต่อการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยเทคนิคและความเหมาะสมสอดคล้องของมาตรฐาน ตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคกับการปฏิบัติงานของผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดข้อคำถามหรือประเด็นเก็บรวบรวมข้อมูล

2. สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหา โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้อง ใช้เทคนิค IOC

3. นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปพิจารณาความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน นำผลที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เป็นรายข้อโดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

5. นำไปทดลองใช้กับวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยอาศัยวิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ซึ่งในตอนแรก 2 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9807 และในตอนแรก 3 ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9671

6. นำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง แล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังวิทยาลัยเทคนิคเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูล

2. นำหนังสือที่ได้รับอนุญาตจากวิทยาลัยติดต่อไปยังผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเองกับผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาและได้ทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์กับหัวหน้างานประกันคุณภาพในบางวิทยาลัย

5. ทำการตรวจสอบและจัดหมวดหมู่แบบสอบถามทั้งหมด เพื่อเตรียมนำไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์ข้อความ (Content Analysis)

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลดังนี้

- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นประจำ/สอดคล้องมาก
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง/สอดคล้องปานกลาง
- 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/ไม่สอดคล้อง

เกณฑ์พิจารณาค่าเฉลี่ย

- 2.50-3.00 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นประจำ/สอดคล้องมาก
- 1.50-2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง/สอดคล้องปานกลาง
- 1.00-1.49 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ/ไม่สอดคล้อง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลผลในส่วนของการปฏิบัติดังนี้

- 5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการแปลความหมายระดับการปฏิบัติ (บุญชม ศรีสะอาด, หน้า 103, 2545)

- 4.51-5.00 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายถึง ปฏิบัติมาก
- 2.51-3.50 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายถึง ปฏิบัติน้อย
- 1.00-1.50 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาและครู

ประเด็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษานั้นส่งผลต่อผู้เรียนอย่างไรพบว่า การประกันคุณภาพการศึกษานั้นส่งผลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียน หากสถานศึกษามีคุณภาพมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์แล้ว ผู้เรียนเองก็จะได้รับผลนั้นตามไปด้วย หากแต่ว่าในบางส่วนนั้นยังสะท้อนให้เห็นว่าผลที่ได้จากการประกันคุณภาพนั้นไม่ส่งผลกระทบกับผู้เรียนโดยตรง ทั้งนี้หากสถานศึกษาประเมินไม่ผ่านแล้วผู้เรียนเองก็ยังไม่ผลอะไร สามารถที่จะทำงานหรือเรียนต่อได้อย่างเป็นปกติ โดยวิทยาลัยบางส่วนนั้นระบุว่าปัจจุบันคุณภาพผู้เรียนที่เข้ามาศึกษานั้นต่ำกว่าเกณฑ์มากอีกทั้งยังไม่สนใจการเรียนเท่าที่ควรจึงอาจจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาอีกด้วย

ด้านการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในนั้นพบว่าวิทยาลัยต่าง ๆ นั้นได้พยายามเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกันทั้งวิทยาลัย อีกทั้งยังมีการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐานและตัวบ่งชี้อีกด้วยมีแผนภูมิในการดำเนินงานอย่างชัดเจน ทั้งนี้ยังได้มีการพยายามให้เกิดระบบการประกันคุณภาพในระดับแผนกวิชาเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการทำงานประกันคุณภาพและให้บุคลากรทุกท่านนั้นรับรู้ถึงมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพอย่างทัดเทียมกัน

และยังมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินภายในของวิทยาลัยเองเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและตรวจสอบเอกสารในเบื้องต้นก่อนที่จะได้รับการตรวจประเมินจากหน่วยงานภายนอก

ด้านปัญหาในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ผู้บริหารและอาจารย์ยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษาจึงทำให้ไม่มีผลในการพัฒนาอย่างแท้จริงรวมไปถึงการไม่มีสำนักงานเป็นแหล่งของงานประกัน จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานนั้นมีน้อยและมีการโยกย้ายอยู่บ่อยครั้ง ขาดการประสานงานกันระหว่างผู้รับผิดชอบงาน ประกอบกับอาจารย์เจ้าหน้าที่และผู้ดำเนินงานบางส่วนนั้นยังขาดความรู้ความเข้าใจในมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ซึ่งพบว่า วิทยาลัยเองนั้นได้ใช้การอบรมเพื่อแก้ไขปัญหา แต่การอบรมนั้นส่วนใหญ่เป็นแบบเหมารวมบุคลากรที่เคยเข้ารับการอบรมบ่อยๆ ก็จะเกิดความเบื่อหน่าย แล้วเห็นเรื่องการประกันคุณภาพเป็นเรื่องที่น่าเบื่อหน่ายไปในที่สุด และยังพบอีกว่ามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ในบางตัวนั้นมีการตีความยากและมีจำนวนที่มากเกินไป

ประเด็นรูปแบบกระบวนการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคนั้น สอดคล้องกับการดำเนินงานของวิทยาลัยเทคนิคหรือไม่พบว่า การดำเนินงานส่วนใหญ่แล้วจะสอดคล้องเนื่องจากว่าการจัดการศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคมุ่งให้ผู้เรียนนั้นสร้างโครงงาน นวัตกรรม ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและมาตรฐานที่วัดในส่วนนี้ได้ตรงกับการปฏิบัติเลยไม่มีปัญหา หากแต่ว่าในการดำเนินงานประกันคุณภาพนั้นควรที่จะมีการแก้ไขหรือปรับปรุงเจตคติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพและให้มีความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประกันคุณภาพ ทั้งนี้สถานศึกษาเองควรมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนในการให้ความรู้อีกด้วย

ส่วนข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในนั้นพบว่า ควรมีการพัฒนาเพื่อปรับลดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีมากเกินไปในบางส่วนที่ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และควรที่จะมีการสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพให้กับผู้บริหาร ครู เจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ในการดำเนินงานนี้ยังพบว่าเอกสารหลักฐานบางส่วนนั้นสร้างขึ้นมารองรับการประกันมากกว่าเป็นผลการปฏิบัติจริงและยังไม่มีมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาวิทยาลัยเท่าไรนัก การทำงานประกันยังเป็นแบบแยกส่วนไม่ได้นำมาบูรณาการกับการบริหารงาน และในการประเมินนั้นควรที่จะมุ่งเน้นกระบวนการและผลผลิต และผู้ปฏิบัติเองยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง PDCA อีกด้วย

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค

จากการศึกษานั้นสรุปได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูประจำการร้อยละ 70 เคยเข้าร่วมการอบรมการประกันคุณภาพการศึกษาร้อยละ 70 และเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการเพิ่มภาระงานร้อยละ 56.7 และพบว่าผู้ที่ปฏิบัติงานประกันคุณภาพในวิทยาลัยแบบเต็มเวลานั้นส่วนใหญ่จะมีเพียง 1 ท่าน และรับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นระยะเวลา 2 ปีเป็นส่วนใหญ่

ในภาพรวมการดำเนินการงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคในภาพรวมในด้านมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับการปฏิบัติเป็นอย่างมาก และมีการปฏิบัติงานในด้านมาตรฐาน ตัวบ่งชี้อยู่เป็นประจำเช่นกัน

ในด้านของความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่าด้านคู่มือการประกันคุณภาพมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเท่ากับ 3.87 รองลงมาได้แก่ด้านผู้ประเมิน (จากหน่วยงานต้นสังกัด สอศ.) ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 และด้านการดำเนินงานของสถานศึกษาตามลำดับค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.38

ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาในด้านผู้ประเมิน (จากหน่วยงานต้นสังกัด สอศ.) พบว่าผู้ประเมินแจ้งผลการประเมินอย่างชัดเจน มีเหตุผลประกอบมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 รองลงมาได้แก่ผู้ประเมินเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบงานทุกท่วงหรือให้ข้อมูลเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และผู้ประเมินมีความรู้ความเข้าใจในตัวบ่งชี้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ตามลำดับ

ด้านคู่มือการประกันคุณภาพพบว่าคู่มือมีการอธิบายแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนเข้าใจได้ง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมาได้แก่สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือการประกันคุณภาพที่ทันสมัยอยู่เสมอค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 และสถานศึกษามีการเผยแพร่คู่มือการประกันคุณภาพสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77

ด้านการดำเนินงานของสถานศึกษาพบว่าสาขาวิชา/แผนกวิชา มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 รองลงมาได้แก่สถานศึกษานำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารจัดการค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 และสถานศึกษามีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27

สรุป อภิปรายผล

จากผลการศึกษาในส่วนที่เป็นการสัมภาษณ์ในประเด็นที่ว่า การประกันคุณภาพนั้นส่งผลถึงตัวผู้เรียนหรือไม่ก็มีผลกล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษามีผลต่อคุณภาพของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้นวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ครูที่สอนในแผนกวิชาต่างๆ ร่วมกันทำและผลการทำนั้นเองก็จะทำให้ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่กล่าวถึงการประกันคุณภาพการศึกษาว่าเป็นไปเพื่อต้องการให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการ อันจะส่งผลไปยังเยาวชนให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ รวมทั้งผู้ปกครองและประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 : มาตรา 47) ทั้งนี้ ในส่วนของปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษานั้นพบว่า ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานขาดความตระหนักในสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของสุรธรรม ฐ ระนอง (2546) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่าปัจจัยระดับครูผู้สอน ปัจจัยระดับผู้บริหารสถานศึกษาได้แก่ แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คุณภาพการสอน วิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การนิเทศการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่มาก ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์เองนั้นก็ยังพบว่าความตระหนักจะส่งผลต่อการพัฒนาหรือปรับปรุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ จันทรจิรา โสติดิกุล (2544) ได้ติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาด้านบุคลากร โรงเรียนศรีธนาพาณิชยการเชียงใหม่ ในส่วนของความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านกิจการและการพัฒนาบุคลากรคุณภาพของนักเรียน นักศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ ส่วนด้านครูผู้สอนนั้นมีความรู้ความสามารถในวิชาเฉพาะด้าน

โดยเฉพาะเรื่องเนื้อหารายวิชาที่สอนและเรื่องแหล่งศึกษาค้นคว้าเนื้อหาสาระประกอบการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก และบุคลากรสายสนับสนุนมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน พบว่าบุคลากรสายสนับสนุนการสอนทุกคนมีความรู้ความสามารถในงานเฉพาะด้านหรืองานประจำในหน้าที่ และงานทั่วไปของโรงเรียน นอกเหนือจากงานในหน้าที่อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

ซึ่งเมื่อก้าวถึงความตระหนักในการให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษานั้นงานวิจัยของ เตชา จันทบุญมี (2547) ที่ได้ศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ซึ่งผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญนั้นเห็นว่า ขั้นตอนทั้ง 5 นั้นเหมาะสมอันได้แก่ ขั้นตอนเตรียมความพร้อมประกอบด้วย 8 รายการ เช่น การสร้างเจตคติ ความรู้ ความเข้าใจ การศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการ ขั้นตอนการวางแผนการประเมินตนเอง 12 รายการ เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์การประเมิน การกำหนดกรอบการประเมิน การกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละมาตรฐาน ขั้นตอนการประเมินตนเอง 6 รายการ เช่น การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การกำกับติดตามการประเมิน ขั้นตอนการรายงานและการเผยแพร่ 7 รายการ เช่น การออกแบบการทำรายงานผลการประเมิน การกำหนดผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานผลการประเมิน การรายงานส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนนำผลการประเมินไปใช้ 4 รายการ เช่น ประชุมชี้แจงผลการประเมินให้บุคลากรทุกคนทราบ นำผลการประเมินไปจัดทำสารสนเทศ วางแผนพัฒนาสถานศึกษา

ทั้งนี้ในส่วนของการคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิคนั้นผู้ปฏิบัติงานยังเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษานั้นเป็นการเพิ่มภาระงานร้อยละ 56.7 ซึ่งจากการวิจัยของสมปอง พูลเพิ่ม (2551) ที่ได้ศึกษาถึงสภาพปัญหา และแนวทางการจัดการศึกษาตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ จังหวัดเชียงราย พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหาร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 6 ด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการบริการวิชาชีพสู่สังคม ด้านภาวะผู้นำและการจัดการ ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านนวัตกรรมและการวิจัย ด้านกิจกรรมผู้เรียน ด้านผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษา และจากการตอบแบบสอบถามนั้นก็พบว่าเป็นการเพิ่มภาระงานที่นอกเหนือจากการสอนของครู

โดยที่ระบบการประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยเทคนิคนั้นเป็นระบบการประเมินผล และการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเองหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 : มาตรา 4) ทั้งนี้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเห็นว่ามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่ประเมินจากผู้ตอบแบบสอบถามนั้นมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติเป็นอย่างมากโดยอาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันนั้นวิทยาลัยต่างๆ มีการอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องและการดำเนินงานประกันคุณภาพนั้นก็ไม่ใช่เป็นเรื่องใหม่ในวงการศึกษ่อีกต่อไปการปฏิบัติงานของครูและเจ้าหน้าที่นั้นก็มีการปรับตัวให้เหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบในการทำงานเพื่อตอบรับกับมาตรฐานในด้านต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในด้านการปฏิบัติงานในการประกันคุณภาพของ ชำนาญ อยู่แพ (2544) ที่ได้ศึกษาถึงการปฏิบัติงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านปรัชญาและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ด้านการวัดผลการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้เป็นมาตรฐานด้านสภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา ด้านหลักสูตรการศึกษา และด้านการบริหารจัดการ นอกจากนั้นวิทยาลัยเทคนิคยังมีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ต้นสังกัดได้กำหนดมาเป็นอย่างดีโดยการปฏิบัตินั้นก็ส่งผลต่อวิทยาลัยอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานนั้นเนื่องจากในปัจจุบันวิทยาลัยเทคนิคเองได้มีการดำเนินงานโดยยึดมาตรฐาน การประกันคุณภาพของหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานรับรองมาตรฐานและเป็นมาตรฐานในการดำเนินงาน
2. กระบวนการในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาในวิทยาลัยเทคนิคนั้นได้มีการพัฒนา รูปแบบโดยใช้ฐานข้อมูลที่มีการออนไลน์มากขึ้น ฉะนั้นผู้ที่รับผิดชอบงานประกันหรือบุคลากรทุกท่านนั้น ควรที่จะมีพื้นฐานความรู้ในเรื่องระบบคอมพิวเตอร์สารสนเทศด้วย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ ในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของวิทยาลัยเทคนิค เพื่อเป็นการปรับลดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ให้เหมาะสมสอดคล้องกับลักษณะของวิทยาลัยเทคนิค
2. ควรมีการศึกษาถึงสภาพการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายใน วิทยาลัยเทคนิคโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ
3. ควรที่จะศึกษาถึงกระบวนการในการสร้างความตระหนักในสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษากับผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์จิรา โสติดกุล. (2544). การติดตามการประกันคุณภาพการศึกษาด้านบุคลากรโรงเรียน ศรีธนาพาณิชยการเทคโนโลยี เชียงใหม่. ศึกษาสาตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชำนาญ อยู่แพ. (2544). การปฏิบัติงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี. การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เดชา จันบุญมี. (2547). แนวทางการพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัด สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- บุญมา พรชัย. (2551). การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- วิทยากร เชียงกุล และคณะ. (2552). สภาวะการศึกษาไทย ปี 2550-2551 ปัญหาความเสมอภาค และคุณภาพของการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี คอมมิวนิเคชั่น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). รายงานการติดตามและ ประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- _____. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **อาชีวศึกษาพัฒนาชาติ : บทเรียนจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์ จำกัด.
- _____. (2552). **สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ 2552**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2552). **ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2552). **ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2552). **การศึกษาแนวทางการผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษาและเทคโนโลยีตามความต้องการของประเทศ : กรณีศึกษาประเภทอุตสาหกรรม**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2553). **การศึกษาความต้องการกำลังคนเพื่อวางแผนการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา. (2550). **วิกฤติปัญหาคุณภาพการศึกษาและแนวทางแก้ไข**. เอกสารประกอบการประชุมระดมความคิดเห็น การประชุมสัมมนาคุณภาพการศึกษา.
- สมปอง พูนเพิ่ม. (2551). **สภาพ ปัญหา และแนวทางการจัดการศึกษาตามการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของวิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ จังหวัดพะเยา**. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สุรวุฒ ณ ระนอง. (2546). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร**. คุรุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.